

KULTURNO DRUŠTVO ORLICA PIŠECE

110 let
kulture v Pišecah

110 LET OBSTOJA DRUŠTVA

Ljubiteljska kultura, ki jo organizirano gojimo v Pišecah že 110 let, je in je bila način in smisel življenja veliko posameznikom, družinam, prijateljem ter tudi svetilnik razvoja našega kraja. To se je kazalo tako na materialnem kakor tudi na duhovnem utripu.

Ljudje so v okviru kulturnega društva uresničevali potrebo po kulturnem izražanju, duhovni hrani, razvedrilu, druženju, napredku, preko gostovanj so se seznanjali z novostmi in kulturnim delovanjem tudi drugje. Ljubiteljska kultura ni nič drugega kot skupek vsega lepega in plemenitega, kar so ustvarili že naši predniki in kar ustvarjamo danes člani Kulturnega društva Orlica Pišece v okviru štirih sekcij.

Delujemo na področju ženskega petja, dramske igre, pihalne godbe in na področju ohranjanja ljudskih plesov in običajev. Naše društvo smo ljudje, ki svoj prosti čas in velikokrat tudi svoje zaslужke vlagamo v vaje, nastope in drugo prostovoljno delo. Preko druženja v okviru kulturnega društva se ljudje tudi medgeneracijsko povezujemo, večamo dostopnost kulturnih dobrin ter prispevamo k višanju kakovosti življenja v lokalni skupnosti.

Lahko zatrdim, da je Kulturno društvo Orlica Pišece vsa leta gradilo in krepilo svoj družbeni pomen v lokalnem okolju. Ves čas je s svojim delovanjem smelo vstopalo tudi na širši državni prostor, z zelo uspešnimi gostovanji je prav tako predstavljalo naše izročilo v tujini. Ob tem smo vseskozi skrbeli za skrbno delo z odraščajočo mladino, tako s sodelovanjem z osnovno šolo kakor z vključevanjem odraščajoče mladine v svoje vrste.

Ob vstopu društva v novo desetletje želim, da bi nas še naprej spremljali naša lepa domača beseda, zapeta pesem, glasba in ples ter zdravje.

Jože Denžič, predsednik

ŽENSKI PEVSKI ZBOR

Leta 1985 se je na pobudo gospe Mire PODGORŠEK v Pišecah zbralo 22 žena in deklet, ki so imele voljo in željo po organiziranem petju. Gospe Miri je uspelo najti tudi mladega ljubitelja zborovskega petja, ki je glasove pevk postavil v okvire, v katerih so prišli najbolj do izraza. Zborovodja Vinko ŽERJAV se je takrat spoprijel z izzivom in navkljub svoji mladosti uspešno zaoral ledino ženskega petja v Pišecah. Do takrat so prepevali le moški glasovi združeni v Oktetu in Lovskem zboru.

Da so pevke takrat postavile trdne temelje, dokazuje njihovo delovanje tudi danes, saj je ženski pevski zbor prehodil že skoraj 35-letno pot.

Od leta 1985 pa do 2013 je zbor vodil gospod VINKO ŽERJAV, od takrat naprej pa zbor deluje pod taktirko gospoda FRANCA VEGLJA.

Zbor se je večkrat spopadal s pomanjkanjem pevk, kljub temu danes šteje 19 pevk.

Od same ustanovitve v zboru prepevajo:

Mira PODGORŠEK, Jožica OGOREVC, Mojca UMEK, Milka OMERZEL, Stanka LEVAK, Mira MOLAN, Slavica KOSTANJŠEK, Nežika GERMOVŠEK, Evica JAGRIČ in Betka GERMOVŠEK.

Žal je zbor v tem obdobju izgubil tudi dve pevki, Justo HRIBŠEK in Slavico GRMOVŠEK.

ŽePZ deluje v okviru Kulturnega društva Orlica. Zbor vsa leta redno nastopa na vseh prireditvah v domačem kraju, širši okolici in tudi v tujini. Vsako leto se udeležijo območne revije pevskih zborov. Tesno sodelujejo s Krajevno skupnostjo in Osnovno šolo Maksa Pleteršnika Pišece. Nepozabni so ostali spomini na nastope v Zagrebu, Splitu, Novem Sadu, Subotici, v Beogradu, itd. Prav posebni spomini so na jubilejne koncerte zbora ob 5., 10., 15., 20., 25. in 30. obletnici delovanja. Pevke se že veselijo praznovanja 35-letnice neprekinjenega delovanja, na kar so resnično ponosne. Za dolgoletno delovanje in posebne dosežke v ljubiteljski kulturi je zbor prejel BRONASTO ODLIČJE Zveze kulturnih društev Brežice.

ŽePZ so v obdobju delovanja vodile predsednice:

- Mira PODGORŠEK (do 1991)
- Ivana ZUPANČIČ (1991 - 2009)
- Erna ROŽMAN (2009-2014)
- Dragica POTOKAR (od 2014 naprej)

Pevke večji del pesmi pojejo v priredbah, obujajo prepevanje ljudskih pesmi, ne ustrašijo se tudi kakšne tuje. Njihov glavni cilj je, da se na svojih nastopih uspešno predstavijo ljubiteljem vokalne glasbe, njihov moto pa se glasi "Kdor poje, zlo ne misli!".

FOLKLORNA SKUPINA »DUPLO« PIŠECE

Čeprav se je folklorno izročilo v Pišecah pričelo že v 50. letih prejšnjega stoletja, ko je skupino mladenk in mladeničev vodila gospa Terezija Kramer iz Dobove, takratna učiteljica v Pišecah, in po nekajletnem premoru nadaljevalo leta 1973, pod vodstvom takratnega učitelja športne vzgoje, gospoda Srečka Zoreta, se za pričetek delovanja sedanje folklorne skupine piše leto 1986. Takratna mentorica je bila gospa Andrejka Travnikar. Za kratek čas je leta 1990 skupino vodil gospod Dušan Vodlan, nato pa je mentorstvo skupine prevzel gospod Uroš Bračun.

Ker so imeli takrat samo gorenjske noše, je skupina plesala samo gorenjske plesse. Kljub temu so pričeli z aktivnim nastopanjem v domačem kraju in v bližnji okolici.

Glede na to, da Pišece spadajo v štajersko pokrajino, so si člani želeli plesati tudi štajerske plesse. Težavo je predstavljala noša, vendar so jo uspešno rešili s pomočjo etnologinje dr. Marije Makarovič. Naredila je obsežno raziskavo v domači krajevni skupnosti, oblikovala je skice noš in po njenih navodilih so dali le-te tudi sešiti. Naslednji korak je bilo oblikovanje spleta pišeških plesov. Pri tem pa je skupini pomagal gospod Mirko Ramovš, ki je leta 1996 raziskal plesse in običaje v naših krajih. Oblikoval je splet pišeških plesov z naslovom Jutranca. Ta splet prikazuje običaj kurjenja ognja po ohceti. S tem plesom se je leta 2002 skupina uvrstila na srečanje izbranih odraslih folklornih skupin iz Slovenije v Laškem.

Nekoliko kasneje je mentor ob pomoči gospoda Ramovša oblikoval še en splet z naslovom Pr' puššanku. Splet prikazuje običaj pokušnje in prodaje vina na gospodarjevem dvorišču. S tema dvema plesoma je skupina imela zelo veliko nastopov v domačem kraju, naši občini in tudi širše po Sloveniji. Pokazali pa so se tudi izven meja Slovenije (Hengsberg v Avstriji, Sveti Križ – Začretje, Zagreb, Berlin in Slovensko društvo Triglav iz Splita).

Mentor je nato sestavil še en splet, ki ga je poimenoval kar Štajerski plesi (tri krat tri).

Skupina je hrepenela še po obnovi obstoječih gorenjskih noš. Ob strokovni pomoči dr. Bojana Knifica, strokovnjaka za folklorno dejavnost,

in spretnih šivilj z Gorenjske ter domačih mojstric vezenja so projekt uspešno zaključili. Gospod Uroš Bračun je ob tem oblikoval še splet gorenjskih plesov z naslovom Le plesat me pelji. S tem se je skupina prvič predstavila na praznovanju svoje dvajsete obletnice delovanja. Ob tem so izdali tudi brošuro.

Skupino je nato prevzela mentorica gospa Nataša Plevnik in jo vodila do leta 2013. Tudi pod njenim vodstvom je bila skupina zelo uspešna. Leta 2010 se je uvrstila na državno srečanje odraslih folklornih skupin v Beltincih. V obdobju njenega vodenja je skupina osvojila še en splet Plesi s Štajerskega.

Skupino je leta 2013 za kratek čas prevzela gospodična Sandra Volč, leta 2014 pa gospodična Maša Žgalin, ki skupino vodi še danes. S pričetkom njenega vodenja je skupina zopet napredovala in se z novim spletom štajerskih plesov K`er hoče moj bit uvrstila na regijsko srečanje odraslih folklornih skupin.

Folklorna skupina se zadnja leta spopada s problemom pomanjkanja plesalcev in plesalk. Tudi kakšen godec bi bil za skupino zelo dobrodošel. Kljub manjšemu številu članov in članic skupina vztraja in nadaljuje svoje

delo. Največji izziv je uskladiti termine za vaje. Kljub vsemu se članom in članicam skupine na vajah ali na nastopih dogajajo zanimive anekdote, ki omilijo organizacijske težave in morebitne zamere. Vedno zmaguje dobra volja in naša želja po plesu.

Tudi v bodoče imamo še nekaj ciljev. Najpomembnejši je zagotovo ta, da v naše vrste privabimo mlade plesalce ter godce in da ohranjamo kulturno dediščino tudi za rodove za nami. Ob tem izkoriščamo priložnost, da povabimo v svoje vrste vse tiste, ki bi želeli pristopiti k naši folklorni skupini. Z veseljem vas bomo sprejeli, lahko že na naslednjih vajah.

DRAMSKA SKUPINA »SMEH NI GREH«

Dramska skupina je bila ustanovljena 22. 9. 2004 kot sekcija v okviru Kulturnega društva Orlica. Prvi nastop je bil v Pišecah, kjer smo uprizorili dva stara običaja, Krst mošta in Furenga. S tem programom smo nastopili še v Berlinu in v Zagrebu. V letu 2005 smo pod mentorstvom Rut Zlobec že imeli premiero prevedene igre »ZACUPRANA ANČKA«.

Naslednja igra je bila »BOG NAS VARJI MESTNE SNEHE« izpod peresa Ivane Zupančič. S to igro smo obiskali vse sosednje kraje, pa tudi Trebnje in Dolenjske Toplice. Po odhodu naše mentorice nam je na pomoč priskočila prof. Boža Ojsteršek. Ob njeni dragoceni pomoči smo uspeli premierno odigrati delo Toneta Partljiča »ČAJ ZA DVE«. Premiera je bila v Pišecah ob praznovanju 100-letnice delovanja Kulturnega društva Orlica. Za to igro smo od selektorja prejeli posebno nagrado.

Mentorstvo je nato prevzela Ivana Zupančič. Napisala in režirala je vse naše naslednje igre in v njih odigrala glavno vlogo.

Najprej »SVET SE PA VRTI, ČE SI, AL' ČE TE NI«. Premiera je bila v Pišecah, sledilo je 20 ponovitev v naši občini in izven nje (Sv. Tomaž pri Ormožu, Mirna na Dolenjskem, Bučka, Zabukovje, Dobje, Brestanica, Podsreda, Dol pri Litiji ...).

Selektor je tokrat podelil nagrado za najboljšo žensko vlogo, prejela jo je Ivana Zupančič.

Sledila je igra »SVET SE VRTI OKOLI ENE STVARI«. Premiera je bila v Pišecah, kateri je sledilo 15 ponovitev. Tudi s to igro smo obiskali nam že znane kraje.

Naše zadnje dramsko delo je »KAJ PA JE TEBE TREBA BILO?«. Zanj je na preglednem srečanju mentorica Ivana Zupančič prejela posebno priznanje selektorja. Po premieri, ki je bila tudi tokrat v Pišecah, smo imeli že 13 ponovitev, med drugim tudi v Domu upokojujencev in oskrbovancev v Brežicah, načrtujemo še štiri ponovitve.

Vedno se trudimo med ljudi prinesiti dobro voljo in smeh, zato na različnih prireditvah popestrimo program s priložnostno temo.

Trenutno je v skupini 11 aktivnih igralcev: Ivana Zupančič, Ivan Šeler, Irena Markovič, Janko Podgoršek, Mojca Umek, Lojze Ogorevc, Olga Krušnik, Leja Podgoršek, Vinko Lesinšek, Mateja Podgoršek, Mira Jagrič, Nina Preskar - začasno odsotna.

Skozi leta so bili z nami tudi Ivica Sotelšek, Miran Hervol, Sara Podgoršek, Nina Grmovšek, Dragica Potokar, Jože Krulc, Janez Zupančič, Irena Krulc, Maja Umek, Mateja Bizjak, Aleksander Zupančič, Brigita Zupančič, Monika Zupančič in Jožica Zupančič. Pri tehničnih in organizacijskih stvareh pa sta nam pomagala tudi Branko Kostrevc in Simona Tihole.

PIHALNA GODBA PIŠECE

V Pišecah so imeli naši predniki pihalno godbo že od leta 1927. Njeno ime se je glasilo Godbeno društvo Pišece. Godba je krajanom igrala vse do leta 1969, potem pa je "potihnila". Ker smo v Pišecah doma veseli ljudje, ki radi igramo, pojemo in plešemo, smo se godbeniki in godbenice ponovno zbrali. Že nekaj časa smo razmišljali, da bi obudili v življenje "novo pihalno godbeno zasedbo". Tako smo se 22. februarja 2006 pri Drugovičevih v Podgorju pri Pišecah zbrali glasbeniki, katerim je skupno veselje igranje na različne instrumente v zasedbi pihalne godbe. V letu 2006 je pod okriljem KD Orlica Pišece pričela delovati Pihalna godba Pišece in s tem se je domačim godbenikom uresničila velika želja, da v našem kraju pihalna godba zopet živi.

Aljoša Černelč, Gregor Drugovič, Jože Drugovič, Jože Drugovič (ml.), Marko Kolman, Tomaž Koprivc, Bojan Lugarič, Benjamin Najger, Simon Petančič, Janez Zupančič in Jožica Zupančič smo bili ustanovni člani nove godbene zasedbe. Tekom let vse do danes so se pridružili tudi novi in mlajši godbeniki in godbenice. Umetniško vodenje godbe je prevzel g. Bojan Lugarič. Za delovanje godbe je prevzel vlogo predsednika g. Jože Drugovič (st.).

V letih od 2006 do 2008 smo pričeli zbirati sredstva za nakup lastnih instrumentov in godbeniških oblek. S finančno pomočjo družine Verstovšek iz Pavlove vasi in s pomočjo drugih lokalnih sponzorjev, smo kupili veliki boben, mali boben, činele, suzafon, klarinet in bariton. Nabavili smo si majice, srajce, kravate in tudi uniforme. Tako smo lahko na prireditvah pričeli nastopati v enotnih oblačilih.

Godbeniki in godbenice se srečujemo enkrat tedensko. Ob nastopih tudi večkrat. Godbeniki imamo pripravljen repertoar, ki obsega koračnice, polke in valčke, tako domačega kot tudi tujega izvora. Na skladbo "Savica" smo člani godbe še posebej ponosni. To je skladba še iz časa delovanja stare oz. prve godbene zasedbe, katere notni zapis (partiture) je v originalnem zapisu shranjen v notnem arhivu nove godbe.

S svojo prisotnostjo popestrimo številne kulturne in družabne dogodke v domačem kraju. Vsako leto nastopamo na skupni prireditvi KD Orlica Pišece z naslovom "Zimski večer na vasi". Ob prvem maju proslavimo postavitve mlajev v KS Pišece. V mesecu juliju nastopamo na krajevnem prazniku KS Pišece. Ob koncu leta, ob prazniku Dneva samostojnosti (Štefanovo), z glasbo popestrimo blagoslov konj pri župnijski cerkvi sv. Mihaela v Pišecah. V veliko veselje nam je, kadar nas k sodelovanju povabijo društva delujoča v KS Pišece ali krajanji Pišec, da s svojim godbeniškim delovanjem popestrimo dogodek. V čast si štejemo, da smo godbeniki in godbenice že po prvem letu delovanja godbe s svojim nastopom razveselili g. Ivana Dušiča na njegovi 80-letnici (31. avgusta 2007). Gospod Ivan je bil takrat še edini živeči član nekdanjega Godbenega društva. Z našim delovanjem smo popestrili tudi dogodke izven meja KS Pišece. Nastopili smo na prireditvi Kozjansko jabolko v Podsredi, večkrat smo bili prisotni tudi v Dornbergu na prireditvi »Od kleti do kleti«. V okviru kulturnega društva smo obiskali Slovence živeče v Srbiji, v krajih Beograd, Novi Sad in Subotica.

V letu 2016 smo člani in članice Pihalne godbe Pišece obeležili 10 let delovanja godbe. Odločili smo se, da pripravimo jubilejni koncert ob praznovanju 10. obletnice delovanja Pihalne godbe Pišece. Bili smo mnjenja, da moramo ta okrogli jubilej ponosno obeležiti in se predstaviti ne le krajanom in krajanke Pišec ampak tudi številnim drugim ljubiteljem godbeniške glasbe. Na dan, 26. junija 2016, je tako v domači pišeški večnamenski dvorani potekal svečani koncert z novim programom skladb ter s svečano podelitvijo jubilejnih nagrad in priznanj. Na tem koncertu niso nastopili samo člani domače godbe, ampak tudi povabljeni gostje, ki so na kakršen koli način povezani s Pihalno godbo Pišece. Z nami so tako nastopili Pihalna godba Orlica iz Bistrice ob Sotli, Ansambel Kranjski muzikanti in Ansambel Slovenski zvoki. Povezovalc programa je bil g. Vinko Šimek.

FOTO: Boris KOVAČIČ – Brežice (Koncert ob 10. obletnici delovanja Pihalne godbe Pišece, junij 2016).

Sedijo od leve proti desni v zadnji vrsti: Simon Petančič, Slavko Hotko, Jože Stanič, Bojan Hotko, Jože Drugovič (st.), Toni Katič, Daniel Škofljanec, Gregor Babič, Gregor Drugovič, Gregor Coner, Robert Cizelj, Miroslav Škofljanc. Od leve proti desni v sprednji vrsti sedijo: Bojan Lugarič, Jožica Zupančič, Marjan Kostrevc, Samanta Škofljanc, Miha Germovšek, Simona Krošelj, Barbara Hotko, Jože Drugovič (ml).

Godbeniki in godbenice, ki tudi sodelujejo pri godbi in jih ni na fotografiji, so naslednji: Jože Debogovič (pozavna), Janja Mihelin (trobenta), Žan Vranetič (trobenta), Aljaž Petančič (klarinet) in Jernej Gregl (mali boben).

V Pihalni godbi Pišece smo združene različne generacije godbenikov in godbenic. Skupno nam je veselje do glasbe in do druženja ob glasbi. Upamo, da bomo z uspešnim glasbenim ustvarjanjem delovali še naprej.

VIRI

- Zapisi iz izdaje brošure ob 100-letnici delovanja društva
- Zapisi iz vsakoletnih poročil posameznih sekcij
- Dokumentirano s fotografijami posameznih sekcij
- Naslovnica Foto Rožman

Izdaja: KD ORLICA PIŠECE – za Jože Denžič, predsednik društva

Pripravili: Ivica SOTELŠEK

PRESEDNIKI SEKCIJ:

- Dragica POTOKAR - ženski pevski zbor
- Mojca UMEK - dramska sekcija »Smeh ni greh«
- Jože DRUGOVIČ - pihalna godba

Lektorirala: Nataša PLEVNIK

Grafična priprava in tisk: ARTisk Dobova

Naklada: 350 izvodov

November 2019

Pisece, 24.11.2019
